

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **H. H.**, zastoupené JUDr. Barborou Kašparovou, advokátkou se sídlem Liberec 4, Revoluční 123/17, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Az 271/2003, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2003 č.j. OAM-1817/VL-10-K02-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 4. 2005 č. j. 30 Az 271/2003 – 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 7. 2003 č. j. OAM-1817/VL-10-K02-2003 nebyl žalobkyni (dále i „stěžovatelka“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně na ni nebyla vztažena překážka vycestování podle ustanovení § 91 téhož zákona. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žalobkyně jsou ekonomické důvody a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žádost žalobkyně posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení, ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. V průběhu provedeného správního řízení neshledal žalovaný správní orgán žádnou konkrétní skutečnost, která by jej vedla k závěru, že jmenovaná byla ve vlasti pronásledována za uplatňování politických práv a svobod podle ustanovení §12 písm. a) zákona o azylu,

žalobkyně výslovně uvedla, že není ani nebyla členem žádné politické strany ani jiné organizace. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádnou konkrétní skutečnost, která by vedla k závěru, že byla ve vlasti pronásledována nebo měla odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný také zdůvodnil, proč nebyl žalobkyni udělen azyl dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu a proč na ni nelze vztáhnout překážku vycestování.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 8. 4. 2005 č. j. 30 Az 271/2003 - 26 zamítl žalobu podanou žalobkyní proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalovaný si před vydáním rozhodnutí opatřil dostatek podkladů k objasnění skutečného stavu věci, že důkazy použité jako podklad pro napadené rozhodnutí poskytly možnost spolehlivého zjištění stavu věci a v tomto smyslu představují i dostatečný podklad pro rozhodnutí. Ze správního spisu bylo soudem zjištěno, že žalobkyně v žádosti o udělení azylu ze dne 24. 4. 2003 uvedla, že Ukrajinu opustila spolu se svým manželem 20. 4. 2003 z ekonomických důvodů, v roce 2002 jim totiž povodeň zničila dům a museli si vzít půjčku na stavbu nového, v době splatnosti dluhu však žádné peníze neměli, proto se rozhodli odjet do České republiky, aby si zde na úhradu dluhu vydělali. Žalobkyně přiznala, že zde pobývala již v roce 2001 a bylo jí tehdy uděleno správní vyhoštění. V pohovoru k žádosti o udělení azylu žalobkyně svá tvrzení potvrdila, jediným důvodem jejího odjezdu z Ukrajiny byla snaha vydělat peníze, žádné jiné problémy ve vlasti neměla, o azyl požádala ve chvíli, kdy se o této možnosti dozvěděla s cílem legalizovat pobyt, pro případ návratu do vlasti se obávala pouze chudoby, nic jiného jí tam nehrozilo. Z důkazů obsažených ve správním spise vyplývá, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována pro žádný ze zákonných důvodů, žalovaný proto dle krajského soudu postupoval správně, když rozhodl o neudělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Krajský soud uzavřel svůj přezkum závěrem, že žádný z žalobních bodů neshledal důvodným, a žalobu s odkazem na ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen "s. ř. s.") zamítl.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podala stěžovatelka včas kasační stížnost z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť má za to, že v jejím případě existují vady řízení, které spočívají v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, protože žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, pro tuto vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatelka namítá, že při pohovoru s žalovaným uvedla, že byla ve vlasti pronásledována z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, z Ukrajiny uprchla proto, že se odmítla podřídit sociálním omezením. Má za to, že místní obyvatelstvo páchalo závažné diskriminační či jinak postihující činy, které musí být považovány za pronásledování, neboť je úřady vědomě tolerovaly, resp. odmítaly zajistit účinnou ochranu. Dle stěžovatelky by měl být vyhodnocen subjektivní aspekt, který je neoddělitelný od posouzení osobnosti žalobce, jelikož psychologické reakce různých jedinců nemusí být v totožných podmínkách vždy stejné. Pokud jde o objektivní aspekt, je nutné vyhodnotit výpovědi stěžovatelky v kontextu příslušné situace v pozadí – znalostí podmínek existujících v zemi jejího původu. Stěžovatelka také odmítá tvrzení žalovaného, že důvodem její žádosti o udělení azylu byly ekonomické důvody. Za ekonomickými opatřeními záporně ovlivňujícím životní podmínky příslušné osoby se mohou skrývat rasové, náboženské nebo politické cíle či záměry namířené proti určité skupině. Co se na první pohled

jeví jako ekonomický motiv k odchodu, může v praxi obnášet i politický aspekt, a mohou to být právě politické názory jedince, které ho vystavují vážným důsledkům. Důkazní břemeno v zásadě spočívá na žalobci, povinnost osvětlit a vyhodnotit všechny relevantní fakty je rozložena mezi žalobcem a žalovaným. Pokud líčení žalobce vypadá důvěryhodně, měla by být při těchto pochybnostech uznána jeho věc, pokud nejsou dobré důvody domnívat se o opaku. Stěžovatelka, která se obávala úřadů ve své vlastní zemi, se může stále bát hovořit otevřeně a podat ucelený a přesný obraz svého případu. Může být nutné, aby při posuzování případu žalovaný objasnil veškeré zjevné nesrovnalosti ve výpovědi a řešil rozpory formou dalšího pohovoru, aby našel vysvětlení překrucování či zatajování podstatných faktů. Nepravdivá prohlášení nejsou sama o sobě důvodem pro odmítnutí udělení azylu, je na žalovaném, aby tato prohlášení hodnotil ve světle všech okolností případu. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo dle žalovaného zjištěno, že stěžovatelka žádá o azyl z ekonomických důvodů, v zemi původu má dluh, na jehož splacení si přijela vydělat do České republiky, stěžovatelka nesplňuje podmínky stanovené v ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovatelce azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s.ř.s., tedy vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Stěžovatelka tvrdí, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, protože žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, pro tuto vytykanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z předloženého soudního spisu ve věci plyne, že žalobkyně již v žalobě namítala, že žalovaný v rámci správního řízení o udělení azylu nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neopatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí.

Krajský soud se žalobními námitkami řádně zabýval a dospěl k závěru, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu ze dne 24. 4. 2003 a v pohovoru k žádosti ze dne 3. 6. 2003), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Žalovaný v řízení o udělení azylu v souladu se zákonem zejména posuzoval, zda stěžovatelka nespĺňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v ustanovení § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka jako důvody žádosti o udělení azylu označila toliko ekonomické potíže, které ji ve vlasti provázely, žádné jiné problémy včetně problémů se státními orgány či jinými institucemi neuváděla. Do České republiky stěžovatelka přijela za prací, přičemž podáním žádosti o udělení azylu sledovala legalizaci svého pobytu. Po posouzení tvrzení stěžovatelky žalovaný rozhodl o neudělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatelka nespĺnila zákonné podmínky pro jeho udělení. Krajský soud nenalezl v daném správním řízení o udělení azylu namítané vady a s napadeným rozhodnutím žalovaného vyslovil souhlas. Nejvyšší správní soud se s rozhodnutím krajského soudu ztotožňuje a nepovažuje stěžovatelkou uplatněný stížnostní důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za oprávněný.

Nejvyšší správní soud navíc v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu dle zákona o azylu, jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že ve vlasti je pronásledována z důvodu příslušnosti k určité sociální vrstvě, že místní obyvatelstvo páchalo závažné diskriminační či jinak postihující činy, které musí být považovány za pronásledování, neboť je úřady vědomě tolerovaly, jedná se o tvrzení nová, která, jak dokládá předložený soudní a správní spis ve věci, nebyla stěžovatelkou uplatněna ani v rámci správního řízení o udělení azylu u žalovaného ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu. Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle kterého nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k citovaným skutečnostem, jež stěžovatelka uplatnila teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnosti jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámeček

jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu